

یادداشت روز

مهدی حسن زاده

economic@khorasannews.com

فرصت هوشمندسازی یارانه

یارانه‌ها یکی از مهم‌ترین چالش‌های سیاست‌گذاران اقتصادی در بسیاری از کشورها بوده و هست. هر کشوری به تناسب اهداف و سیاست‌ها و مسیر توسعه‌ای خود طیفی از یارانه‌ها را برای عموم مردم یا بخش‌هایی از آن‌ها و برخی فعالیت‌های اقتصادی در نظر گرفته است. در دهه‌های اخیر بسیاری از کشورها به دلایل مختلف که بحث آن در این مجال نمی‌گنجد، به تغییر در نحوه اختصاص یارانه اقدام کرده‌ترجیح داده‌اند یارانه را یا حذف و صرف جبران کسری بودجه خود کنند یا به صورت نقدی یا کالایی به دست خود مردم برسانند. در همه این موارد حتی در شرایطی که یارانه قرار است مستقیم به دست مردم برسد، این نگرانی وجود دارد که افزایش قیمت کالاها موجب افزایش تورم و گرانی سایر کالاها شود و معیشت مردم آسیب ببیند. بنابراین رویکرد یارانه کالایی در برخی کشورها، به ویژه کشورهایی که تورم بالایی دارند و ارزش یارانه نقدی به سرعت کاهش می‌یابد، بیشتر مدنظر سیاست‌گذاران قرار گرفته است.

با این حال رویکرد توسعه زیر ساخت‌های الکترونیکی و فضای مجازی فرصتی را برای تغییر رویکردهای یارانه‌ای ایجاد کرده است. مسئله اصلی در نحوه اختصاص یارانه، شناسایی افراد و اختصاص یارانه به هدف است. مشکل یارانه نقدی هدر رفت مبالغ پرداختی در خانوارهای بدسرپرست و افت ارزش پرداختی در طول زمان به دلیل تورم است. در پرداخت کالایی نیز سختی انجام کار و کاهش قدرت انتخاب افراد برای انتخاب کالا معضل دیگر است. با این حال رویکرد جدیدی در نظام‌های یارانه‌ای ایجاد شده است که از آن به «هوشمندسازی یارانه» تعبیر می‌شود. هوشمندسازی نه پرداخت نقدی است و نه کالایی، بلکه اعتباری است که از آن می‌توان کالا را به میزان مشخص در اختیار گرفت. در این رویکرد، استفاده از سامانه‌های پرداخت الکترونیک و تعریف اعتبار روی کارت بانکی افراد که متصل به این سامانه و متصل به فروشگاه‌های ارائه کالا یا خدمت است، موجب می‌شود یک بانک بزرگ اطلاعاتی از داده‌های رفتار عرضه کننده کالا و خریدار نهایی شکل گیرد.

مبنای اصلی این رویکرد استفاده از اطلاعات رفتار مشتری و عرضه کننده کالا است. این مسئله در بسیاری از پلتفرم‌های بزرگ دیجیتال و فضای وب نیز وجود دارد. به عنوان مثال گوگل اطلاعات کاملی در باره نحوه جست‌وجوی اینترنتی گروه‌ها و اقشار مختلف مردم دار و بر همین مبنای خدمات خود را توسعه می‌دهد. پلتفرم‌های فروش آنلاین نیز با اطلاعات گسترده‌ای که از رفتار خریداران به تفکیک جنسیت، سن، محل سکونت و سایر اطلاعات دارند می‌توانند خدمات خود را برای گروه‌های مختلف مردم متناسب با سلاقی آن‌ها تعریف کنند.

بر این مبنای بانک اطلاعاتی که یارانه نان در آن تعریف می‌شود و نانوائی و خریداران همگی برای پرداخت وجه به آن متصل هستند می‌تواند رفتارهای غیر معمول نانوائی را که منجر به فروش سهمیه‌آرد یا سوءاستفاده احتمالی برخی مشتریان از سهمیه خرید نان است شناسایی کند و موارد مشکوک را تحت نظارت قرار دهد. دانش «دیتا ماینینگ» که معادل فارسی آن «داده کاوی» است بر همین مبنا شکل گرفته است و به این ترتیب استفاده نظام یارانه‌ای از این روش می‌تواند گام به جلویی در تغییر نظام یارانه‌ای فعلی باشد. بر همین مبناست که به گفته وزیر اقتصاد قرار نیست قیمت نان افزایش یابد و به ازای فروش نان، یارانه به حساب ناو ارایز می‌شود. این رویکرد که استفاده از فناوری و رویکرد دانش بنیان در زمینه یارانه است می‌تواند مبنای حذف ارز ۴۲۰۰ و جبران افزایش قیمت محصولات نظیر روغن و مرغ شود و به شرط موفقیت وزارت اقتصاد در سامان دهی یارانه‌نان به همین روش و بدون افزایش قیمت، می‌توان به تکرار این تجربه در زمینه کالاها ی مشمول ارز ۴۲۰۰ نیز فکر کرد تا ضمن رهایی از چنگ رانت بی حساب و کتاب ارز ۴۲۰۰، زمینه حمایت غذایی هوشمند از اقشار نیازمندی که طی چند سال اخیر از نظر تأمین مواد غذایی به شدت تحت فشار بوده‌اند، فراهم شود.

شرکت کشاورزی رضوی در نظر دارد خدمات برداشت غلات توسط کمباین و حمل غلات در کشت و صنعت های خود را واگذار نماید. لذا از کلیه پیمانکاران حقیقی و حقوقی دعوت می شود جهت دریافت اطلاعات مناقصه به آدرس سایت **www.epf.ir** (قسمت مناقصات) مراجعه نمایند. مهلت ارائه پیشنهادات ساعت ۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۴ می باشد. ضمناً در صورت نیاز به دریافت اطلاعات از طریق پیامک با شماره **۰۸۷-۰۹۱۵۳۸۱۵** ارتباط برقرار فرمایید.

۰۲۱۰-۱۷۰-۳۳۶

اخبار

با اشاره به این که تصمیماتی به نفع اقتصاد ملی گرفته شده است

رئییسی: به زودی با مردم درباره طرح مردمی سازی یارانه‌ها سخن خواهیم گفت

رئیس جمهور به تلاش‌های دولت و هماهنگی با سایر قوا برای سامان دادن به وضعیت اقتصادی کشور اشاره کرد و گفت: پس از هفت ماه کار کارشناسی متراکم و مشورت با نخبگان، تصمیماتی به نفع اقتصاد ملی گرفته شده است که به زودی

قبوض نجومی برق برای پر مصرف‌ها

ماجرای افزایش تعداد پله‌های تعرفه برق چیست؟ برق برای مشترکین با مصرف متوسط هم گران تر محاسبه می‌شود؟

تشویقی‌های ارائه شده وزارت نیرو به مشترکین کم مصرف است می گوید: مشترکانی که کمتر از الگوی مصرف برق مصرف می‌کنند یا توجه به رقم تأمین برق که ۴۰۰ تومان است تشویقی دریافت می‌کنند که این تشویقی به صورت بستانکار در قبوض آن‌ها اعمال می‌شود نکته مهم این جاست که ۲۵ درصد مشترکان ایرانی بیشتر از الگوی مصرف یعنی ۲۰۰ کیلووات ساعت در ایام غیر گرم و ۳۰۰ کیلووات در ایام گرم، برق مصرف می‌کنند. بخش عمده‌ای از این مشترکان پر مصرف می‌توانند به مشترکان خوش مصرف تبدیل شوند اگر در روش‌های مصرف برق دقت بیشتری داشته باشند.

■ هر کیلووات برق پر مصرف‌ها و کم مصرف‌ها چقدر است؟

کارشناسان می‌گویند با رعایت چند شیوه و راهکار ساده، میزان تغییر قیمت قبض برق کاملاً مشخص می‌شود که البته می‌توان این موضوع را در تفاوت دوقبض یک مشترک پر مصرف و یک مشترک کم مصرف به وضوح دید. در این دوقبض مهم‌ترین تفاوت، قیمت تعرفه‌ها در پله‌های تعیین شده است. در قبض مشترک پر مصرف، قیمت برق به غیر از پله اول، با تعرفه جدید و از ۴۰۰ تومان شروع شده و تا کیلوواتی هزار و هفت تومان محاسبه می‌شود، اما در قبض کم مصرف به علت رعایت الگوی مصرف حتی قیمت پایه برق که ۹۱ تومان برای همه مشترکان تعیین شده هم اعمال نمی‌شود بلکه رقم ۶۰ تومان محاسبه شده است.

■ چند درصد مشترکان ایرانی پر مصرف هستند؟

مصطفی رجبی مهدی درباره این تفاوت قیمت با اشاره به این که علت تفاوت قیمت

مردم» و «حمایت از منافع مردم خصوصاً اقشار محروم» اعلام کرد و گفت: همان گونه که وعده داده بودم، مردم را در جریان تصمیمات دولت قرار خواهیم داد و به همکارانم در دولت هم گفته‌ام مردم را در جریان تصمیمات دولت قرار دهند و خود من هم به زودی در این باره با مردم سخن خواهم گفت.

رئییسی با اشاره به جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا افزود: همین جلسه یکی از جلوه‌های هماهنگی و اجماع سازی برای تصمیمات بزرگ اقتصادی در کشور است.

رئیس جمهور با تأکید بر این که طرح «مردمی سازی» یارانه‌های ارزی پرداختی به کالا‌های اساسی، با توجه به الزام قانونی بودجه ۱۴۰۱ و شرایط ویژه جهانی، یک اقدام ضروری است، گفت: دولت در کنار مردم است و حمایت از منافع مردم و معیشت آن‌ها را خط قرمز خود می‌داند.

رئییسی به تلاش‌های شبانه‌روزی و برنامه‌ریزی گسترده دولت و هماهنگی با مجلس و قوه قضاییه برای سامان دادن به وضعیت اقتصادی کشور اشاره کرد و گفت: پس از هفت ماه کار کارشناسی متراکم و مشورت با نخبگان، تصمیماتی به نفع اقتصاد ملی گرفته شده است که به زودی در این باره با مردم صحبت خواهیم کرد.

به گزارش ایرنا، سید ابراهیم رئیسی عصر شنبه در حاشیه جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا، سه اصل مد نظر دولت در اجرای تصمیمات مهم اقتصادی را «اجماع بین مسئولان»، «افناع افکار عمومی، نخبگان و

مشخص شود که توانیر برای شفاف شدن نرخ هر بخش از مصرف تعداد این پله‌ها را نسبت به الگوی تعیین شده، ۱۰۰ کیلووات ساعت به ۱۰۰ کیلووات ساعت مشخص کرد که این روند تعداد پله‌ها را افزایش داده است.

■ توزیع برق، عادلانه‌تر شده است

سختگوی صنعت برق کشور گفت: دوره‌های سال به دو بخش گرم و غیر گرم و اقلیم به ۵ بخش شامل عادی، گرمسیریک، گرمسیر ۲، گرمسیر ۳ و گرمسیر ۴ تقسیم شده است که الگوی مصرف در ماه‌های گرم و غیر گرم بر اساس این اقلیم‌ها مشخص می‌شود. در اقلیم عادی مانند تهران، اصفهان و شیراز که تا ۸۵ درصد مساحت کشور را شامل می‌شود الگوی مصرف در ماه‌های گرم ۲۰۰ کیلووات ساعت و در ماه‌های گرم ۳۰۰ کیلووات ساعت است البته این رقم در اقلیم گرمسیری یک در ماه‌های گرم ۳۰۰۰ کیلووات ساعت تعیین شده است. قیمت برق برای پله اول که یارانه دریافت می‌کند تفاوتی با سال‌های گذشته ندارد، اما در پله‌های بعدی نرخ برق افزایش گرفت: دلیل افزایش تعداد تومان به ازای هر کیلووات است، محاسبه خواهد شد. با توجه به محدودیت‌های جدی وزارت نیرو برای تأمین برق، مشترکین پر مصرف باید میزان مصرف خود را کاهش دهند که این روند با کنترل مصرف وسایل سرمایشی به سادگی عملیاتی خواهد شد.

سقف وام اجاره ۶۰ میلیون می‌شود

وزارت راه و شهرسازی اعلام کرد که پیشنهاد تعیین سقف افزایش اجاره بها برای سال ۱۴۰۱ به دولت ارائه شده و همچنین وام کمک و دیعه مسکن تا سقف ۶۰ میلیون تومان در شورای پول و اعتبار به تصویب رسیده است. این در حالی است که سال گذشته سقف وام ۷۰ میلیون تومان بود و البته در دو سال اخیر تنها ۵ درصد مستأجران وام را دریافت کرده‌اند.

به گزارش ایسنا، پس از تعیین سقف اجاره و پرداخت وام کمک و دیعه مسکن به منظور حمایت از اقشار اجاره‌نشین در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ معاونت مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی برای سال ۱۴۰۱ نیز طی گزارش یک اعلام کرد پر داخت تسهیلات کمک و دیعه مسکن به مستأجران این زودی ابلاغ می‌شود. همچنین برنامه تعیین سقف افزایش اجاره بها برای قرار دادهای تعدیدی سال ۱۴۰۱ در دستور کار قرار گرفته و پیشنهاد اولیه آن به دولت ارائه شده است. بر اساس اعلام این معاونت، پرداخت تسهیلات کمک و دیعه مسکن به مستأجران برای شهر تهران، مراکز استان‌ها و سایر نقاط شهری ۴۵،۶۰ و ۳۵ میلیون تومان برای سال ۱۴۰۱ در شورای پول و اعتبار مصوب شده که اجرای آن به زودی به شبکه بانکی کشور ابلاغ خواهد شد. سال گذشته سقف تسهیلات در شهر تهران ۷۰ میلیون تومان، در سایر کلان شهرها ۴۰ میلیون و در دیگر شهرهای کشور ۲۵ میلیون تومان تعیین شده بود. به گزارش ایرنا، معاونت مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی در پاسخ به محتواهای منتشر شده در خصوص اجاره بهای مسکن، آورده است: محدودیت افزایش سقف اجاره بها در سال‌های ۹۹ و ۱۴۰۰ بر اساس گزارش‌های رسیده تأثیر قابل ملاحظه‌ای در جلوگیری از افزایش بی‌رویه رقم افزایش تعدید قرار دادهای اجاره‌ای نداشته است.

حرف مردم

ستون «حرف مردم» انعکاس دهنده صادق حرف‌های شماست.

تلفن: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱ پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹ تلگرام: ۰۹۰۳۳۳۳۷۰۱۰

با نانوائی‌هایی که نان بی کیفیت می‌دهند بر خورد کنید و قاطعیت داشته باشید و گر نه گران کردن تا حالا مشکل نان بی کیفیت را حل نکرده.

• **توی این شرایط کمی مطلب هشدار برای خانم‌ها بنویسید** که این قدر به شوهرها شون سخت نگین. به خدا ما آقایان از همه جا خسته هستیم. اجازه بدن در خانه آرامش داشته باشیم.

• **در کشوری که مسئولانش همه مشاغل را در اختیار اتباع بیگانه قرار می‌دهند** توقع از اینی هیچ چیز انباید داشته باشی.

• **فکری برای سرعت گیری های تپه سلام کنید.** سرعت گیر نیستند تپه هستند! بدون هیچ رنگ یا علامتی! چقدر زیاد هم هستند! • **روغن و برنج و مواد خوراکی** بیش از حد گرانه. آقایان مسئول بازار رو مدیریت نمی‌کنند و بازار را رها شده است. لطفاً به حال مردم رسیدگی کنید.

• **آیا باشگاه‌های ورزشی** ما که برچسب فرهنگی دارند این همه تنو را بررسی می‌کنند؟ نظارت بر ورزشکاران هم جنبه فرهنگی دارد. مدیران حتما می‌ترسند

تذکر بدهند.

• **من دقت کردم، آدم‌هایی که بیشتر محبت می‌کنن** بیشتر هم نادیده گرفته می‌شن! یعنی باید آدم بدی باشیم تا به ما توجه کنند! • **ثبت نام خودرو** باعث می‌شود که خودرو به دست خود مردم، گران‌تر شود. بلایی که زمان ثبت نام سیم کارت‌های همراه بر سر مردم آمد. جامعه ما به حل مشکلات اقتصادی و ایجاد اشتغال و تلاش و از دواج نیاز دارد.

• **دولت باید برای کنترل افزایش نرخ بی‌حساب و کتاب اجاره بها و جولان دادن برخی مشاوران املاک و مالکان** سودجو و پول پرست، سقف تعیین کند. رها کردن بازار مسکن و اجاره بها و حتی فروش، به ضرر اقشار ضعیف و کم‌توان مالی است و به نفع ثروتمندان و این با شعارها و تفکرات رئیس جمهور محترم کنونی همخوانی ندارد.

• **چه کسی مسئول** نان ۱۰ هزار تومانی است؟

• **امروز به چندین فروشگاه زنجیره‌ای رفتم.** از ماکارونی و روغن نباتی خبری نبود. قفسه‌ها خالی بود!

• **خیابان شهید چراغچی ۱۳** (ابوطالب شمالی، بولوار سردار محمدزاده) به پل عابر پیاده نیاز شدید دارد. لطفاً قبل از حادثه اقدام شود.

• **مسئولان اجرایی کشور،** وقتی بالای مِتَر و عَظ و خطابه می‌رن، خیلی خوب از لزوم حفظ کرامتِ مردم ایران صحبت می‌کنن، اما وقتی به مرحله اجرا و عمل می‌رسن، متأسفانه کاملاً وا می‌دن و ضعیف عمل می‌کنن. شما نگاه کنید ما در همین مسئله هدفمندی یارانه و پرداخت یارانه نقدی به مردم، چند ساله دست و پا می‌زنیم. انگار مسئولان ارث پدرشان رو به مردم می‌دن که چند ساله در کشور، یقه چاک می‌دن و گلو پاره می‌کنن، از پرداخت یارانه بنزین و سوخت تا پارانه آرد، نان و کالا‌های اساسی و...

• **بعضی‌ها** جوری عمل زیبایی و آرایش و... می‌کنند که انگار با زیبایی شون می‌خوان چه کار کنند! مگر ما که خوشگلیم کجاً رو گر فقیتم و به چی رسیدیم! • **وقتی که دولت** با مردم رور است نباشد عقیده‌ها و اظهار نظر مردم اهمیت نداشته باشد یعنی همان شفافیت اقدامات پشت پرده که یک نهاد تصمیم گیرنده باشد عاقبتش به این جا کشیده می‌شود. چرا هر سال باید بدتر از سال پیش باشد؟

• **چند سالی می‌شه** در روزنامه‌ها خبرهای ناگواری را می‌خوانیم حتی در روستاها که با اسلحه ناخواسته قتلی رخ می‌دهد باید مرزهای پر خطر کشور را با ساخت دیوار بتنی حتی در مناطق کوهستانی کنترل کرد.

قیمت‌ها پایین نیامد، مسئول قیمت گذاری کنار رفت!

روز گذشته رئیس سازمان حمایت که اظهاراتش درباره لزوم کاهش یک شبه قیمت‌ها خبر ساز شده بود، از مسئولیت کنار رفت. به گزارش روابط عمومی وزارت صمت، وزیر صمت، معدن و تجارت در حاکم صمدیف بیک‌زاده را به عنوان سرپرست سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان منصوب کرد. همچنین عباس تابش در استعفانامه خود خطاب به وزیر صمت، علت آن را شرایط حاکم بر بازار و نیاز به توان مضاعف در اس مدیریت سازمان حمایت و بنا به دلایل شخصی

و مشکلات خانوادگی اعلام کرده است. وی در متن استعفانامه خود به دلیل همه قصورهای خود از ملت عذرخواهی کرده است. به گزارش خبرگزاری‌ها، چند روز قبل عباس تابش معاون وزیر صمت اعلام کرد هر گونه افزایش قیمت کالا همین امشب اصلاح شود. به استناد قانون، دولت با هر گونه افزایش قیمت برخورد قانونی خواهد کرد. نباید برهم زنده نظم عمومی توزیع کالا باشیم و اگر تولید کنندگان به قیمت قبل از سال نگرندند یا آن‌ها بر خورد خواهد شد.